

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1156
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 397
Ημερομ. Κατάθεσης: 12/11/2024

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Κ.Ο. ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 12 Νοεμβρίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ Α.Κ.Ε.

ΠΡΟΣ: Τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό και κυβερνητικό εκπρόσωπο, κ. Παύλο Μαρινάκη

ΘΕΜΑ: Κατάργηση της Διαύγειας από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης

Αξιότιμε κ. Υπουργέ

Το πρόγραμμα «Διαύγεια» (ν. 3861/2010), μία εμβληματική μεταρρύθμιση της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, αποτέλεσε τομή στην κατοχύρωση της φανεράς δράσης του δημόσιας διοίκησης και εμπέδωσης της αρχής της διαφάνειας σε όλες τις λειτουργίες του κράτους, καθιερώνοντας την υποχρεωτική ανάρτηση των διοικητικών πράξεων στο διαδίκτυο και συνδέοντας άρρηκτα την κανονιστική τους ισχύ με τη δημοσίευσή τους.

Η μεταρρύθμιση αυτή όχι μόνο αποτέλεσε ένα πολύτιμο εργαλείο εξορθολογισμού των δημοσίων δαπανών, αλλά και συνέβαλε καθοριστικά στην πληροφόρηση του πολίτη για τη διαχείριση του δημοσίου χρήματος, χρηστής διαχείρισης, εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης, αλλά και του τρόπου ευρύτερης οργάνωσης και λειτουργίας του κράτους. Επιπλέον, η αρχή της διαφάνειας, θεμέλιος λίθος της οποίας αποτελεί η «Διαύγεια», είναι ζωτικής σημασίας για την οικοδόμηση και διατήρηση μιας αδιάρρηκτης σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ του κράτους και του πολίτη, προάγοντας την ουσία για μια δημοκρατική διοίκηση, που λογοδοτεί και υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.

Ο νόμος επικαιροποιήθηκε και ενσωματώθηκε στο ν. 4727/2020 (ΦΕΚ Α' 184) και ειδικότερα στα άρθρα 75-78 επ.. Ειδικότερα, στο άρθρο 76 παρ. 1 του νόμου αυτού ορίζεται ότι, οι ανεξάρτητες αρχές υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της ψηφιακής διαφάνειας, ενώ στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου (περ. ιθ) ορίζεται επίσης ότι, μεταξύ των

πράξεων που δημοσιεύονται στο διαδίκτυο είναι και «οι πράξεις και γνωμοδοτήσεις των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, η δημοσίευση των οποίων προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία».

Σύμφωνα με δημοσιεύματα στον ηλεκτρονικό τύπο (typologies.gr, 16-09-2024, 25-09-2024, 28-10-2024, 07-11-2024), αλλά και με μία απλή περιήγηση στον επίσημο διαδικτυακό ιστότοπο της Διαύγειας, γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που αφορούν τις ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές επιχειρήσεις (ή των φορέων παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών) και επί του διαδικτύου, έχουν σταματήσει να αναρτώνται από τον περασμένο Ιούλιο, με τη τελευταία απόφαση να αφορά τον ραδιοφωνικό σταθμό «ΣΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ 107.7 (πρώην MOJO RADIO 107.7 FM) Νομού Αχαΐας» με ημερομηνία δημοσίευσης 3 Ιουλίου 2024 (ΑΔΑ: 9ΣΔ5ΙΜΕ-8ΙΟ: 03/07/2024, 12:37:47).

Από τότε μέχρι σήμερα ουδεμία απόφαση με όμοιο αντικείμενο δεν έχει αναρτηθεί, ενώ σύμφωνα πάντοτε με τα ίδια δημοσιεύματα, αυτό οφείλεται σε γνωμοδότηση εξωτερικού συνεργάτη και όχι μέλους ή υπαλλήλου της Αρχής, η οποία επικαλείται λόγους προσωπικών δεδομένων, χωρίς μάλιστα να ζητηθεί η γνώμη από την αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Σημειώνεται δε ότι, η επίκληση λόγων προσωπικών δεδομένων θα πρέπει να πληροί τα αναγραφόμενα που σαφώς ορίζονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

Όπως προβλέπει η παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4727/2020, η ανάρτηση των πράξεων στη Διαύγεια πραγματοποιείται «με την επιφύλαξη των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δεν αναρτώνται πράξεις, στις οποίες περιλαμβάνονται οι ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα, όπως αυτά ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία». Συμπληρωματικά στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι «η οργάνωση της αναζήτησης πληροφοριών πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των κρατικών απορρήτων όπως προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, των κανόνων πνευματικής

και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και εταιρικού ή άλλου απορρήτου που προβλέπεται από ειδικότερες διατάξεις».

Όπως προκύπτει όμως από τις αναρτημένες στον επίσημο διαδικτυακό ιστότοπο της Αρχής ημερήσιες διατάξεις των συνεδριάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, από τον Ιούλιο μέχρι σήμερα, πραγματοποιούνται κανονικά συνεδριάσεις της με θέμα ακροάσεις ραδιοτηλεοπτικών μέσων και επιχειρήσεων. Ωστόσο, ουδείς γνωρίζει αν λαμβάνονται αποφάσεις επ' αυτών, αφού δεν υπάρχει η δυνατότητα πληροφόρησης ούτε από τον ιστότοπο της Διαύγειας, αλλά ούτε και από τον αντίστοιχο του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, παρά το γεγονός ότι υπάρχει σχετική υποχρέωση σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 77 του ν. 4727/2020 που ορίζει ειδικά: *«Οι πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 76 αναρτώνται αμελλητί στο Διαδίκτυο με μέριμνα του οργάνου που τις εξέδωσε. [...]. Οι πράξεις των οργάνων διοίκησης των Ν.Π.Δ.Δ., των οργάνων διοίκησης φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των ανεξάρτητων αρχών και των φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού αναρτώνται στους κατά περίπτωση οικείους δικτυακούς τόπους που αυτά διατηρούν»*.

Επειδή, η διαφανής λειτουργία των ανεξάρτητων αρχών αποτελεί μείζον ζήτημα Δημοκρατίας, της εξισορρόπησης των εξουσιών και θεσμική κατάκτηση μετά τη συνταγματική τους κατοχύρωση στη αναθεώρηση του 2001 με επισπεύδουσα την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ.

Επειδή, η συνταγματική αποστολή του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, όπως προβλέπει το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, είναι η διαφύλαξη της πολυφωνίας του πλουραλισμού και της ρύθμισης του ραδιοτηλεοπτικού τοπίου, καθώς και η διασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων και του σεβασμού της αξίας του ανθρώπου και της παιδικής ηλικίας.

Επειδή, η διαφάνεια και η πρόσβαση στη δημόσια πληροφόρηση αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο της δημοκρατικής λειτουργίας των κρατών-μελών της Ε.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 42 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εγγυάται το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ειδικότερα το άρθρο 10 κατοχυρώνει την ελευθερία έκφρασης, η οποία περιλαμβάνει και το δικαίωμα στην πληροφόρηση,

κρίσιμο για την ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες και για τον έλεγχο της κρατικής εξουσίας.

Επειδή, η μη δημοσίευση των αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης παραβιάζει κατάφωρα την αρχή της διαφάνειας και περιορίζει την πρόσβαση των πολιτών στην πληροφόρηση σχετικά με τη διαχείριση και ρύθμιση του ραδιοτηλεοπτικού τοπίου, στοιχείο που συνδέεται με το σεβασμό της πολυφωνίας και του πλουραλισμού.

Επειδή, τα μέχρι τώρα πεπραγμένα της κυβέρνησης δημιουργούν εύλογες επιφυλάξεις τόσο για τη διαφάνεια στην κρατική δράση, όσο και για τον σεβασμό στον θεσμικό ρόλο που επιτελούν οι ανεξάρτητες αρχές.

Ερωτάσθε κ. Υπουργέ:

1. Ποιοι είναι οι λόγοι προσωπικών δεδομένων ή απορρήτου που υπαγορεύουν την μη ανάρτηση των αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης στη Διαύγεια από τις 3 Ιουλίου 2024 μέχρι σήμερα;
2. Ποιος είναι ο ακριβής αριθμός των αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης σχετικών με τις ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές επιχειρήσεις (ή των φορέων παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών) και επί του διαδικτύου που έχουν κοινοποιηθεί προς τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό και Κυβερνητικό Εκπρόσωπο από τις 3 Ιουλίου 2024 μέχρι σήμερα, όπως προβλέπει η παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 2863/2000 και ποιες κυρώσεις έχουν επιβληθεί κατόπιν εφαρμογής του άρθρου 4 παρ. 1 περ. ε του ίδιου νόμου;
3. Τέλος ποια επανορθωτικά μέτρα θα εφαρμοστούν και ποια διαδικασία θα ακολουθηθεί στις μη αναρτημένες πράξεις, ώστε να διασφαλιστεί κάθε δυνητικά θιγόμενος, όπως προβλέπεται ρητά από τον οργανισμό και το σκοπό της Αρχής (Βλ. Έκθεση πεπραγμένων 2022, σελ. 16 – «β. Αιτήματα επανόρθωσης. Σε περίπτωση προσβολής προσώπου, ο θιγόμενος μπορεί να ζητήσει από το ραδιοτηλεοπτικό μέσο επανόρθωση, σύμφωνα με συγκεκριμένη διαδικασία στην οποία εμπλέκεται και το Συμβούλιο και η οποία προβλέπεται στο άρθρο 27 του Π.Δ. 109/2010, ήδη στο άρθρο 30 του Ν. 4779/2021»).

Επίσης, για την ενημέρωση της Βουλής και των πολιτών καλείστε να καταθέσετε:

1. Τη γνωμοδότηση του εξωτερικού συνεργάτη που κατά τα δημοσιεύματα στον ηλεκτρονικό τύπο εισηγήθηκε τη μη ανάρτηση των αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης σχετικών με τις ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές επιχειρήσεις και τις εταιρείες διαδικτύου, για λόγους που αφορούν τα προσωπικά δεδομένα.
2. Τις αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που έχουν κοινοποιηθεί από τις 3 Ιουλίου 2024 μέχρι σήμερα προς τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό σχετικών με τις ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές επιχειρήσεις (ή των φορέων παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών) και επί του διαδικτύου και δεν έχουν αναρτηθεί στη Διαύγεια.

Οι ερωτώντες βουλευτές

Ανδρουλάκης Νικόλαος

Παπανδρέου Γεώργιος

Μπιάγκης Δημήτριος

Τσίμαρης Ιωάννης

Γερουλάνος Παύλος

Μάντζος Δημήτριος

Αποστολάκη Μιλένα

Αχμέτ Ιλχάν

Βατσινά Ελένη

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)

Δουδωνής Παναγιώτης

Καζάνη Αικατερίνη

Κατρίνης Μιχάλης

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας

Λιακούλη Ευαγγελία

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος

Νικητιάδης Γεώργιος

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Πάνας Απόστολος

Παρασκευαΐδης Παναγιώτης

Παραστατίδης Στέφανος

Παρασύρης Φραγκίσκος

Πουλάς Ανδρέας

Σπυριδάκη Αικατερίνη

Σταρακά Χριστίνα

Χνάρης Εμμανουήλ

Χρηστίδης Παύλος

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ